

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 439/2022-27

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a zo sudcov Libora Duľu a Miroslava Duriša (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátskou kanceláriou Kolíková & Partners, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, IČO 47 239 441, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Lukáš Opett, PhD., proti postupu Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cpr 9/2019 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cpr 9/2019 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** primerané finančné zadostučinenie v sume **1 200 eur**, ktoré **j e** mu Okresný súd Bratislava III **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Okresnému súdu Bratislava III **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cpr 9/2019 konal bez zbytočných prietahov.
4. Okresný súd Bratislava III **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **738,47 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ označený v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 22. júna 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 44 Cpr 9/2019 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd okresnému súdu prikázal v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov, a zároveň požaduje priznanie primeraného finančného zadostučinenia v sume 2 000 eur, ako aj náhradu trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ ako poskytovateľ sociálnej služby je v napadnutom konaní v procesnom postavení žalovaného. Predmetom napadnutého konania je určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru so zamestnancom a náhrada mzdy s príslušenstvom. Žalobkyňa – bývalá zamestnankyňa podala žalobu 29. mája 2019. Dňa 13. septembra 2019 žalobu doplnila – upravila petit.
3. Dňa 27. mája 2020 okresný súd doručil sťažovateľovi výzvu na vyjadrenie k žalobe. Sťažovateľ sa k žalobe vyjadril 11. júna 2020. Repliku žalobkyne okresný súd doručil sťažovateľovi 15. septembra 2020. Okresný súd doručil 4. decembra 2020 sťažovateľovi uznesenie, ktorým ho vyzval, aby sa do 15 dní vyjadril k replike žalobkyne, uviedol ďalšie dôkazy a označil dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Požadované vyjadrenie doručil sťažovateľ 21. decembra 2020.
4. Dňa 6. mája 2021 bol spis pridelený na prejednanie a rozhodnutie inej zákonnej sudkyne (zo súdneho spisu vyplýva, že k prideleniu spisu inej zákonnej sudkyne došlo 24. júna 2020, pozn.).
5. Okresný súd nariadil pojednávanie na 27. október 2021. Po vykonaní predmetného pojednávania okresný súd nariadil nový termín pojednávania na 16. marec 2022.
6. Dňa 18. novembra 2021 bol súdny spis pridelený inej zákonnej sudkyne.
7. Pojednávanie nariadené na 16. marec 2022 bolo odročené na 17. jún 2022. Dňa 23. mája 2022 okresný súd doručil sťažovateľovi upovedomenie o zrušení termínu pojednávania z dôvodu preloženia zákonnej sudkyne na Krajský súd v Bratislave od 1. júna 2022.
8. Dňa 15. júna 2022 bol súdny spis pridelený inej zákonnej sudkyne.
9. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti nebol stanovený nový termín pojednávania.

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Podstatou argumentácie sťažovateľa je námietka, že okresný súd v napadnutom konaní ani po uplynutí vyše troch rokov právoplatne nerozhodol. V uvedenom období sa v napadnutom konaní uskutočnilo len jedno pojednávanie, pričom v predmetnej veci koná už tretí sudca.

11. V danom prípade ide o pracovnoprávny spor, ktorého predmetom je určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru so žalobkyňou a náhrada mzdy s príslušenstvom. Sťažovateľ ukončil so žalobkyňou pracovný pomer podľa § 68 ods. 1 písm. b) zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov 29. marca 2019 na vymedzenom skutkovom základe. Žalobkyňa žiada okresný súd o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru z 29. marca 2019 a o uloženie povinnosti sťažovateľovi zaplatiť žalobkyňi náhradu mzdy od 3. apríla 2019 až do dňa, keď umožní žalobkyňi pokračovať v práci, prípadne do dňa, keď okresný súd rozhodne o skončení pracovného pomeru, a to aj s príslušným úrokom z omeškania. Predmetná pracovnoprávna vec nie je skutkovo ani právne náročná, tvorí bežnú súčasť rozhodovania všeobecných súdov.

12. Sťažovateľ nijako nespôsobil prietahy v napadnutom konaní, okresnému súdu poskytol potrebnú súčinnosť. Aktívne využíval svoje práva a dodržiaval svoje procesné povinnosti. Zúčastnil sa na pojednávaní 27. októbra 2021. Podaním tejto ústavnej sťažnosti sleduje urýchlenie napadnutého konania.

13. Napadnuté konanie dosiaľ trvá viac ako 3 roky, v tomto období bol okresný súd viackrát nečinný (od 29. mája 2019 do 27. mája 2020; od 21. decembra 2020 do 6. júla 2021; od 27. októbra 2021 do podania ústavnej sťažnosti). Za 37 mesiacov okresný súd vykonal jedno pojednávanie (27. októbra 2021), ktoré bolo odročené najprv na 16. marec 2022 a následne na 17. jún 2022. Ku dňu podania ústavnej sťažnosti je pojednávanie odročené na neurčito z dôvodu zmeny zákonnej sudkyne. Táto zmena opätovne oddiali rozhodovanie a právoplatné ukončenie napadnutého konania. Postup okresného súdu v napadnutom konaní možno označiť ako neefektívny.

14. Napadnuté konanie je pre sťažovateľa dôležité. Žalobkyňa v žalobe okrem iných žiada aj náhradu mzdy vo výške 2 500 eur mesačne brutto od apríla 2019 až do právoplatného rozhodnutia okresného súdu spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne do zaplatenia. Sťažovateľ má záujem na tom, aby napadnuté konanie bolo čo najskôr ukončené. Sťažovateľ si za svojím rozhodnutím vo vzťahu k žalobkyňi stojí a nie je si vedomý porušenia zákona, napriek tomu *„si uvedomuje svoje finančné možnosti a dopad nie len na seba, ale aj na svojich zamestnancov, a to v prípade čo i len čiastočného vyhovenia žalobkyňi. Takéto rozhodnutie by malo preňho vážny dopad, a to tým, že (i.) žiadanou sumou v rámci rozpočtu nedisponuje, (ii.) dĺžka namietaného konania už presiahla výšku maximálneho limitu 36 mesiacov pri náhrade mzdy určeného zákonom (§ 79 ods. 2 Zákonníka práce) (iii.) príslušenstvo stále rastie.“* Aj v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (napr. rozsudok vo veci Vocaturo proti Taliansku z 24. 5. 1991)] pracovnoprávne spory si zo svojej povahy vyžadujú urýchlené (expeditious) rozhodnutie.

15. K návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľ poukazuje na to, že okresný súd od samého začiatku napadnutého konania postupuje neefektívne, resp. bol nečinný. Sťažovateľ vymedzuje skutkové okolnosti uvedené v ústavnej sťažnosti ako relevantné dôvody na priznanie finančného zadosťučinenia. Pritom zdôrazňuje, že v napadnutom konaní bol súčinný a urobil všetko pre to, aby okresný súd mohol vo veci rozhodnúť. Pre zavŕšenie ochrany označených práv sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru je potrebné priznať mu požadované finančné zadosťučinenie.

16. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 439/2022-15 z 20. septembra 2022 ju v celom rozsahu podľa § 56 ods. 5 zákona

č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

17. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie a na výzvu ústavného súdu reagovala podpredsedníčka okresného súdu, ktorá v podaní č. k. Spr 402/2022 zo 14. októbra 2022 poukázala na pripojené vyjadrenie zákonnej sudkyne.

18. Zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení uviedla, že po prerozdelení spisov sa v predmetnej veci stala zákonnou sudkyňou 15. júna 2022. Pojednávanie nariadila 3. júla 2022 na najbližší voľný termín na 26. október 2022. K postupu predchádzajúcich zákonných sudcov sa nepovažovala za vhodné vyjadrovať. Domnieva sa, že ako zákonná sudkyňa vo veci koná plynulo a bez prietáhov. Po pridelení veci realizovala úkony súdu prvej inštancie súvisiace s prejednaním a rozhodnutím sporu bezodkladne.

III.2. Prehľad napadnutého konania:

19. Ústavný súd pri skúmaní opodstatnenosti námietok sťažovateľa vychádzal z prehľadu napadnutého konania vymedzeného sťažovateľom v ústavnej sťažnosti. Ústavný súd konštatuje, že prehľad napadnutého konania vymedzený sťažovateľom v podstatnom korešponduje s priebehom napadnutého konania tak, ako ho ústavný súd zistil z pripojeného súdneho spisu.

III.3. Replika sťažovateľa:

20. Sťažovateľ v reakcii na vyjadrenie okresného súdu v stanovisku doručenom ústavnému súdu 27. októbra 2022 potvrdil vyjadrenie zákonnej sudkyne v tom, že po podaní ústavnej sťažnosti mu bolo 19. septembra 2022 doručené predvolanie na pojednávanie nariadené na 26. október 2022. Následne však v deň, keď okresný súd adresoval ústavnému súdu vyjadrenie (14. október 2022), doručil mu emailom oznámenie, že pojednávanie nariadené na 26. október 2022 bude odročené z dôvodu žiadosti právnej zástupkyne žalobkyne pre kolíziu pojednávania s pojednávaním na Krajskom súde v Trenčíne (sp. zn. 6 Co 40/2022), pričom žalobkyňa trvala na osobnej účasti právnej zástupkyne na pojednávaní. Okresný súd tiež poukázal na to, že súdny spis zaslal ústavnému súdu z dôvodu podanej ústavnej sťažnosti.

21. Sťažovateľ v tomto kontexte uviedol, že napadnuté konanie trvá takmer 41 mesiacov, pričom doteraz bolo vykonané iba jedno pojednávanie (27. októbra 2021). Nariadené pojednávanie bolo odročené pre kolíziu pojednávania. Z elektronického súdneho spisu nemožno zistiť presnú formuláciu ospravedlnenia a žiadosti. Nie je tiež zrejmé, či okresný súd vyhodnocoval aj súvisiace aspekty, a to napr. kedy bola právna zástupkyňa predvolaná v napadnutom konaní a kolidujúcom súdnom konaní na pojednávanie. Zo spisovej značky kolidujúceho konania je zrejmé, že toto konanie trvá len od roku 2022 na rozdiel od napadnutého konania. Počas prípravy repliky bolo právnenému zástupcovi sťažovateľa 26. októbra 2022 doručené predvolanie na pojednávanie v napadnutom konaní nariadené na 7. december 2022.

22. Vzhľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania, skutočnosť, že okresný súd vo svojom vyjadrení nepoprel, resp. nespochybnil existenciu zbytočných prietáhov, a na to, že ku dňu podania repliky sa nekonalo pojednávanie a okresný súd nerozhodol vo veci, možno považovať ústavnú sťažnosť za dôvodnú.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

23. Ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania vo veci ústavnej sťažnosti, keďže na základe podaní okresného súdu a sťažovateľa, berúc do úvahy skutočnosti vyplývajúce zo spisu okresného súdu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

24. Podstatou argumentácie sťažovateľa je námietka porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktorého predmetom je rozhodovanie o neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a o nároku na náhradu mzdy. Sťažovateľ je v procesnom postavení žalovaného ako (bývalý) zamestnávateľ žalobkyne. Sťažovateľ namieta, že okresný súd doteraz vykonal len jediné pojednávanie a nerozhodol vo veci, jeho postup nie je efektívny a bez zbytočných prietáhov.

25. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

26. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie už citovaných práv vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

27. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

28. Pri posudzovaní prvého kritéria – zložitosti veci dospel ústavný súd k záveru, že vo veci ide o rozhodovanie o žalobe žalobkyne o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a nároku na náhradu mzdy, v ktorom sťažovateľ vystupuje ako žalovaná procesná strana. Uvedený predmet konania predstavuje bežnú súčasť rozhodovania všeobecných súdov v civilnej

(pracovnoprávnej) agende. V predmetnej veci ústavný súd neidentifikoval prvok právnej alebo skutkovej zložitosti. Súčasťou prvého kritéria je aj povaha prerokúvanej veci. V uvedenej veci ide o privilegovaný typ konania (určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a náhrada mzdy), čo odôvodňuje prísnejšie hodnotenie postupu okresného súdu. Aj ESLP konštatoval, že pracovnoprávnym sporom je potrebné venovať osobitnú pozornosť, a to predovšetkým pri sporoch týkajúcich sa práv zamestnanca na mzdu či na náhradu mzdy (porovnaj napr. rozsudok vo veci Ruotolo proti Taliansku z 27. 2. 1992, bod 17, rozsudok vo veci Farinha Martins proti Portugalsku z 10. 7. 2003, bod 34, rozsudok vo veci Jírů proti Českej republike z 26. 10. 2004, bod 47). Je zjavné, že prísnejšie hodnotenie postupu okresného súdu v uvedenom type pracovnoprávneho sporu je predovšetkým v záujme zamestnanca vykonávajúceho závislú prácu. Z hľadiska ústavnoprávneho má toto prísnejšie hodnotenie svoju relevanciu aj v prípade, keď ústavnú sťažnosť podal zamestnávateľ ako strana sporu. Napadnuté konanie v čase rozhodovania ústavného súdu trvalo tri a pol roka, pričom okresný súd ani raz meritórne nerozhodol.

29. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bolo správanie sťažovateľa ako strany napadnutého konania. Ústavný súd nezistil také správanie sťažovateľa, ktoré prispelo k vzniku zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní.

30. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotí, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, je postup okresného súdu v napadnutom konaní. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

31. Z prehľadu napadnutého konania a zo súdneho spisu vyplýva, že po doručení žaloby okresný súd uznesením z 10. júla 2019 vyzval žalobkyňu na odstránenie v'ad žaloby. Žalobkyňa doručila doplnenie žaloby 13. septembra 2019. Následne až 27. mája 2020 (rok po podaní žaloby, resp. osem mesiacov po doplnení žaloby) doručil sťažovateľovi výzvu na vyjadrenie k žalobe. V priebehu roka 2020 vykonával okresný súd prvotné úkony – doručoval vyjadrenie sťažovateľa žalobkyňi a následne jej repliku sťažovateľovi, pričom sťažovateľa tiež uznesením vyzval na vyjadrenie k replike a na predloženie dôkazov. V roku 2021 vykonal okresný súd jediné pojedn'anie (27. októbra 2021). Termín pojedn'ania nariadený na 16. marec 2022 bol odročený na 17. jún 2022 na základe žiadosti právnej zástupkyne žalobkyne z dôvodu práceneschopnosti žalobkyne. Pojedn'anie nariadené na 17. jún 2022 bolo napokon zrušené z dôvodu odchodu zákonnej sudkyne na súd vyššej inštancie. Z repliky sťažovateľa tiež vyplýva, že aj pojedn'anie nariadené na 26. október 2022 bolo zrušené z dôvodu žiadosti právnej zástupkyne žalobkyne pre kolíziu pojedn'aní, pričom nový termín pojedn'ania je 7. december 2022. Z návrhu právnej zástupkyne vyplýva, že predmetom kolidujúceho konania je určenie otcovstva s tým, že má ísť o záverečné pojedn'anie v odvolacom konaní.

32. Celkovo možno konštatovať, že okresný súd vykonal v doterajšom priebehu napadnutého konania len základné úkony (doručovanie podaní protistranám) a vykonal len jediné pojedn'anie. Procesné úkony smerujúce k prejednaniu veci samej doteraz vykonával okresný súd len sporadicky s výraznejšími časovými odstupmi. Celkový postup okresného súdu možno charakterizovať ako

neefektívny a nesústredený, t. j. taký, ktorý nesmeruje efektívne k meritórnemu rozhodnutiu, a tým aj k odstráneniu právnej neistoty strán sporu. K uvedenému nepochybne prispela aj opakovaná výmena zákonných sudcov (24. júna 2020, 18. novembra 2021 a 15. júna 2022), uvedená skutočnosť však nemôže ospravedlniť nesústredený a neefektívny postup okresného súdu prípadne obdobia jeho nečinnosti. Je potrebné tiež zohľadniť, že dve pojednávania boli odročené na žiadosť žalobkyne a jedno z objektívnych dôvodov (preloženie sudkyne na súd vyššej inštancie).

33. Na podklade skutočností uvedených v bodoch 28 až 32 tohto nálezu ústavný súd dospel k záveru, že v postupe okresného súdu v napadnutom konaní sa vyskytli viaceré obdobia nečinnosti s tým, že celkovo jeho postup pri prejednávaní veci bol nesústredený a neefektívny. Okresný súd v doterajšom priebehu napadnutého konania nezvolil taký procesný postup, ktorý by smeroval k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa ako žalovanej strany v napadnutom konaní. Opakovanou nečinnosťou a neefektívnym a nesústredeným postupom okresného súdu tak bolo v napadnutom konaní porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd rozhodol v súlade s čl. 127 ods. 2 prvou vetou ústavy a § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

34. Vzhľadom na to, že v napadnutom konaní do času rozhodnutia ústavného súdu o ústavnej sťažnosti okresný súd nerozhodol vo veci samej, ústavný súd požiadavke sťažovateľa, aby prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov, vyhovel tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto nálezu [§ 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde].

V.

Primerané finančné zadosťučinenie

35. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

36. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

37. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 164/2018).

38. Prihliadajúc na petit ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ si uplatnil primerané finančné zadosťučinenie v sume 2 000 eur, ktoré odôvodnil skutočnosťami bližšie uvedenými v bode 15 tohto nálezu.

39. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

40. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, ústavný súd v neprospech okresného súdu hodnotil predovšetkým opakované obdobia nečinnosti a jeho neefektívny a nesústredený postup, keď v konaní trvajúcim tri a pol roka doteraz vykonal jediné pojednávanie. Postup okresného súdu v napadnutom konaní bolo namieste hodnotiť prísnejšie aj vzhľadom na jeho privilegovaný

predmet. Na ťarchu okresného súdu nebolo možné hodnotiť odročenie pojednávania v dvoch prípadoch na žiadosť právnej zástupkyne žalobkyne a v jednom prípade z objektívnych dôvodov (preloženie zákonnej sudkyne). Na podklade týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľovi v sume 1 200 eur (bod 2 výroku tohto nálezu). Vzhľadom na priznanie finančného zadosťučinenia v sume 1 200 eur oproti sťažovateľom navrhovanej sume 2 000 eur vo zvyšnej časti ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI. Trovy konania

41. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 738,47 eur.

42. Návrh na priznanie trov právneho zastúpenia ústavný súd posudzoval podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Sťažovateľovi priznal trovy právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie ústavnej sťažnosti, replika sťažovateľa) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2022 v sume 193,50 eur (1/6 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2022 v sume 11,63 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje sumu 615,39 eur. Vychádzajúc zo zistenia, že právny zástupca sťažovateľa je platcom dane z pridanej hodnoty (zistené zo stránky <www.financnasprava.sk>, pozn.), uvedená suma bola zvýšená o túto daň vo výške 20 % podľa § 18 ods. 3 vyhlášky a podľa zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov o sumu 123,07 eur. Celková hodnota náhrady trov konania takto predstavuje sumu 738,47 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

43. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. novembra 2022

**Ladislav Duditš
predseda senátu**